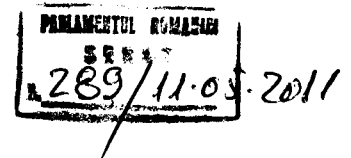

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor*”, inițiată de domnul deputat Gabriel Andronache - PD-L (Bp. 827/2010).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 19 din *Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul eliminării instituției martorului asistent din cadrul procedurii încheierii procesului-verbal de constatare a contravenției, în cazul în care contravenientul nu se află de față, refuză sau nu poate să semneze procesul-verbal.

Potrivit *Expunerii de motive*, existența semnăturii unui martor care să confirme faptul că cel care a săvârșit contravenția a semnat procesul-verbal sau nu constituie o formalitate birocratică fără relevanță asupra procesului-verbal. În practica judiciară, însă, această formalitate s-a transformat în cauză de nulitate absolută acceptată de instanțe pentru constatarea nulității proceselor verbale încheiate de organele de constatare.

Un alt argument adus de inițiator este acela că majoritatea proceselor verbale de constatare a contravențiilor sunt întocmite pe timpul nopții, agenții constatarești întâmpinând mari dificultăți în găsirea martorilor asistenți. Mai mult, martorii asistenți refuză să se implice deoarece ulterior sunt citați în fața instanței de judecată pentru a depune mărturie.

II. Observații

1. Potrivit Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, *amenda* este una dintre cele trei sancțiuni aplicabile pentru comiterea unei fapte contravenționale. Chiar dacă în dreptul intern este calificată ca fiind o sancțiune administrativă, din punctul de vedere al CEDO, amenda este considerată sancțiune de natură penală, procedura aplicării sale supunându-se rigorilor art. 6 al Convenției, privind dreptul la un proces echitabil. Prin urmare, îi sunt aplicabile toate garanțiile procesuale privind respectarea dreptului la un proces echitabil în materie penală, inclusiv garantarea dreptului la apărare.

Astfel, în mod constant în jurisprudența sa, CEDO a subliniat faptul că noțiunea „*acuzăție în materie penală*” la care se referă art. 6 din Convenție are un înțeles de sine stătător, independent de calificarea dată în dreptul intern al statelor. Această interpretare creează, prin urmare, pentru state, obligația stabilirii unor reguli de judecată conforme cu garanțiile art. 6 din CEDO în cazul contravențiilor, care, în conformitate cu exigențele CEDO, intră în domeniul penal.

Pentru determinarea existenței unei acuzații în materie penală, Curtea face în jurisprudența sa trimitere la 3 criterii alternative: calificarea juridică a faptei în dreptul intern, natura însăși a acesteia și natura și gradul de severitate al sancțiunii.

Și în hotărâri contra României, Curtea a oferit o interpretare a noțiunii „*acuzăție în materie penală*” considerând că art. 6 din CEDO este aplicabil și procedurilor contravenționale, de ex. în *cauza Anghel împotriva României*, în care Statul român a fost condamnat pentru nerespectarea art. 6 din CEDO privind *dreptul la un proces echitabil*.

Din perspectiva dreptului intern, și Constituția asimilează legea contravențională celei penale, începând din 2003, din perspectiva extinderii retroactivității efectelor mai favorabile ale legii în materie contravențională.

2. Nu suntem de acord cu propunerea de eliminare a martorilor asistenți din procedura constatării contravenției și pentru următoarele motive:

În cazul în care contravenientul nu se află de față, refuză sau nu poate să semneze, agentul constatatator va face mențiune despre aceste împrejurări, care trebuie să fie confirmate de cel puțin un martor.

Articolul 19 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 instituie trei condiții alternative ale procedurii de constatare a contravenției: semnarea procesului-verbal de către contravenient, semnarea procesului-verbal de martor, în cazul în care contravenientul nu este de față, refuză sau nu poate semna și arătarea motivelor pentru care nu poate fi îndeplinită condiția de mai sus.

Această procedură are drept scop garantarea dreptului la apărare al contravenientului prin faptul că acestuia i-a fost adusă la cunoștință fapta pentru care a fost sancționat, sau cel puțin autoritățile au depus toate diligențele necesare în acest sens.

O condiție de formă a procesului-verbal de constatare a contravenției este semnarea acestuia de către contravenient. Aceasta nu este, însă, o condiție esențială a cărei lipsă să atragă automat nulitatea procesului verbal. Tocmai de aceea, Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 a stabilit alte formalități, substitutive care să suplinească această lipsă în cazul refuzului sau imposibilității contravenientului de a semna procesul-verbal și anume semnarea procesului-verbal de către un martor asistent.

Semnătura contravenientului are, în primul rând semnificația luării la cunoștință a conținutului procesului-verbal și nu de recunoaștere a vinovăției și a sancțiunii.

În ceea ce privește semnarea procesului verbal de către martorul asistent, apreciem că aceasta este foarte importantă deoarece atestă că procesul verbal a fost redactat în prezența lui și că cel sancționat nu a fost de față ori nu a vrut sau nu a putut să semneze.

Apreciem că existența martorilor asistenți în cadrul procedurii de constatare a contravenției este o garanție pentru probarea situației de fapt, în vederea relatării în fața instanței de judecată a unor amănunte importante asupra situației de fapt. Apreciem că astfel se realizează conținutul unei garanții procesuale fundamentale, dreptul la apărare al contravenientului.

Față de aceste considerente, eliminarea martorilor asistenți din cadrul procedurii constatării contravenției, pe motiv că ar fi o formalitate birocratică inutilă, ar goli de conținut garanția fundamentală din cadrul unui proces echitabil, a dreptului la apărare.

Aceasta cu atât mai mult cu cât, prin *Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor*, s-a eliminat calea de atac în cazul contravențiilor rutiere prevăzute în *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată*, și pentru cele privind ordinea publică prevăzute în *Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată*, instanța urmând a se pronunța asupra proceselor verbale de constatare ale contravențiilor menționate prin hotărâre definitivă și irevocabilă.

Mai mult, în ceea ce privește invocarea situației practice, precum că majoritatea proceselor verbale se încheie noaptea și că organele de constatare întâmpină dificultăți în găsirea martorilor asistenți, apreciem că acesta nu poate constitui un argument, deoarece această ipoteză este reglementată în Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Astfel, în art. 19 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 se prevede:

„În lipsa unui martor, agentul constatator va preciza motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului